UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XXXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

lum Poteſtas, uel ſolus Capitaneus, & nõ alius iudex
procedere poſſit, ut iudex ſpecialis iuris ordine non
ſeruato, & ſummariè de plano &c. ut habetur in prin
cipio dicti ſtatuti uſque ad §. & quia. Sed quantum ad
hoc, ut in cauſis pupillorum certa inſtantia dicatur
præfixa, & tempus certum limitatũ, nõ requiritur, ꝙ
Poteſtas, uel Capitaneus fuerit aditus tãquam iudex
ſpecialis, nec quòd hoc fuerit petitũ, ut ſupra, ſed ſuf-
ficit, quòd petitum fuerit in principio, ſiue quandocũ
que durante iudicio, quòd inſtantia certa præfigatur,
& iudex illam præfixerit, ſiue fuerit Poteſtas, ſiue Ca-
pitaneus, ſiue quilibet alius iudex ordinarius, vel dele
gatus, corã quo cauſa agitaretur, & ſiue Poteſtas fue-
rit aditus vt ſpecialis iudex, ſiue vt generalis, vt in d. §.
& quia, alioquin ſi petitum non fuerit, inſtantiã præ-
figi, nec expreſsè fuerit præfixa, tunc cauſa pupillorũ
cenſeretur perpetua, nec certam inſtantiam haberet,
& hoc ſiue loquamur de cauſa principali primæ inſtã
tiæ, ſiue de cauſa appellationis, vt in d. §. & quia. cũ §.
ſequẽti. qui loquitur de cauſa appellationis illã quo-
ad hoc cauſæ principali ædequando, ueluti ſupra di-
ctum fuit. Nec obſtat præſentatio pignorũ, & proro-
gatio inſtantiæ facta in caſu noſtro, qm̃ ut plenè dictũ
eſt per dominum conſultorem, hoc neceſſario nõ ar
guit, inſtantiam fuiſſe pręfixam, nam in præfixione in
ſtantiæ aliqua requiruntur, quæ tacitè ex ſola proro-
gatione non inducuntur, de quibus habetur in d. §. &
quia. & latius in conſilio dicti domini conſulentis, ad
quo me remitto. Præterea præſentatio pignorũ quã-
uis arguat, & demonſtret, qualiter pupillus Poteſtatẽ
adire, & quo ordine in ſua cauſa procedi uoluerit, ut
dicit Alex. in dicto conſilio, & habetur in dicto ſtatu-
to, tamen ex præſentatione pignorum non arguitur
præfixio inſtantiæ, nec ꝙ tempus dicatur limitatũ, qa
non probat hoc eſſe, quod ab hoc contingit abeſſe. l.
non hoc. C. vnde legitimi. & l. neque natales. C. de ꝓ-
batio. Nec obſtat, ꝙ ſtylus curiæ ſemper fuerit in pala
tiis, quòd in cauſis appellationum pupillorum ſerua-
rentur inſtantiæ, quæ regulariter in aliis cauſis ſeruã-
9 tur. Quoniam † cum aliter ſit expreſsè cautum in di-
cto ſtatuto, ut ſupra, non eſt ſtandum ſtylo curiæ, qui
ſolum attenditur in ambiguis, & arbitrariis, & ubi ex
eo iuris correctio non reſultaret, ut uoluit Alexand.
in conſil. 36. uol. 2. circa finem. & Franciſc. de Cur. in
conſi. 65. in 17. col. Et ex his cum deciſione præfati do
mini conſultoris pertranſeo. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Inſtantia ſtatutaria ſubrogatur in locum inſtantiæ iuris communis, & eius naturam ſapit.*

2 *Inſtantia de iure communi, pendente cognitione, ſeu appellatione ſuper emergenti non currit.*

Idem de inſtantia ſtatutaria.

3 *Inſtantia ob eius impedimentum ſuſpendi poteſt etiam in caſibus, in quibus facto partium ſuſpendi non poſſet.*

4 *Inſtantia ex ſtatuto perempta, niſi cauſa infra uiginti dies expediatur, intelligitur facta deductione illius tẽporis, quo cauſa per cognitionem emergentis ſtetit in ſuſpenſo.*

5 *Exceptionibus oppoſitis quando per proceſſum ad ulteriora dicatur renunciatum, & quando non.*

6 *Dilatione pendente officium iudicis quieſcit, & in quibus.*

7 *Inſtantia cauſæ appellationis poteſt expreſſo, & tacito conſenſu partium ſuſpendi, ſed non prorogari.*

8 *Reſcriptum ſecundum à parte impetratum abſque mẽtione de approbatione primi reſcripti, et de proceſſu in cauſa ſecundum formam primi reſcripti facto eſt nullum.*

Et an clauſula ſtatum cauſæ &c. ſufficiat num. 10.

9 *Reſcriptum approbari dicitur, quando illius uigore, & ſecundum illius formam coram iudice proceditur.*

10 *Clauſula ſtatum cauſa &c. in reſcripto appoſita an derogationẽ, ſeu mentionem ſpecialiſſimam operetur.*

11 *Inſtantiæ ſemper in dubio fauendum eſt, ut non perempta interpretetur.*

EPITOME.

Inſtantiam cauſæ propter pendentiam dilationis
datæ ad opponendum reſcripto, & cognitionis alicu
ius emergentis, non poſſe dici peremptam, ſed pen-
dente tẽpore dictæ dilationis, & cognitionis in ſuſpen
ſo ſtare demonſtratur, etiam ſtante ſtatuto, ꝙ cauſa
infra certum tempus expediatur, alioquin inſtantia
ſit perempta.

CONSILIVM XXXVI.

IN cauſa Ioannis Baptiſtæ, omiſſis diſputa
tionibus, & allegationibus, quæ hincinde
fieri poſſent, ſuper dubiis mihi oblatis bre-
uiter, prout de iure uerum mihi uidebitur,
concludã. Et ſuper primo dico, ꝙ inſtantia ſtatutaria
pendente cognitione ſuper emergentibus fuit ſuſpẽ
ſa, & interim in cauſa principali tempus inſtantiæ nõ
1 cucurrit, quia † inſtantia ſtatutaria ſubrogatur in lo
cum inſtantiæ iuris communis, & ideò eius naturã ſa
pere debet c. eccleſia. il 2. ut lite pendẽ. l. ſi eum. §. qui
iniuriarum. ff. ſi quis cautio. Alex. in terminis in conſ.
24. uolum. 4. in ultima col. & faciunt ea, quæ habẽtur
2 per canoniſtas in c. uenerabilis. de iudiciis. Sed † de iu
re cõi inſtantia ſtat in ſuſpenſo, ſeu in pendenti, & nõ
currit pendente cognitione, ſeu appellatione ſuper
emergenti. l. intra utile. & ibi doctores. ff. de minor.
habetur in clemen. quamdiu de appellatio. c. tuam.
ubi caſus. extra de ordin. cogni. & ibi Ant. in 1. col. qui
concludit per cognitionem exceptionum emergen-
tium, quæ ad differendum opponuntur, ſuſpendi co-
gnitionem, & inſtantiam cauſæ, & negotii principa-
lis, & faciunt not. per Bart. in l. 1. C. de ordi. iud. ergo
idem dicendum eſt de inſtantia ſtatutaria, quæ ſubro
gata eſt in locum inſtantiæ iuris cõis. Et ſtatutum de
appellationibus non impedit inſtantiam poſſe ſuſpẽ
di, ſed ſolum prorogari, maximè quãdo ſuſpenſio fie
3 ret ob iuris impedimentum, nam † etiam in caſibus,
in quibus inſtantia non poſſet facto partium ſuſpen
di, poſſet ob iuris impedimentum ſuſpendi, ut colli
tur ex iis, quæ uoluit Abb. in d. c. uenerabilis. Ius au
vult cauſam principalẽ, eiuſque inſtantiam in ſuſpen
ſo ſtare, donec fuerit cognitũ de exceptionibus emer
gentibus, quæ non ad merita, ſed ad proceſſum oppo
nuntur, ut ſupra, ergo &c. Non obſtat etiam ſtatutum
volẽs, ꝙ cauſa infra viginti dies expediatur, alioquin
4 inſtantia dicatur perempta. Quia † hoc admitto, facta
tamen deductione illius temporis, quo cã per cogni
tionẽ emergentis in ſuſpenſo ſtetit, quod tẽpus non
computatur in uiginti diebus datis ad cãm termina
dam, & ita debet intelligi, veluti etiam colligitur ex
ijs, quæ habentur in d. c. venerabilis. in d. clem. quam
diu cum ibi nota. & in authen. ſi tñ. C. de temp. appel.
¶ Non obſtat, ꝙ ex quo Ioannes Baptiſta poſt oppoſi
tionem exceptionũ, & poſtquàm cœpit ꝓcedere ſup
exceptionibus emergentib. ad ulteriora ſup negotio
principali proceſſit, vr̃ exceptionib. propoſitis renun
ciaſſe, cũ per proceſſum ad ulteriora ab illis receſſum
cẽſeatur, arg. tex. cum ibi not. in c. ſuborta. de re iud. &
c. ex parte. il 3. cum ibi not. de appell. ¶ Quia reſpõde
5 tur primo, † illud ꝓcedere in exceptionib. incidẽtib.
quæ opponuntur ad merita cauſę, ſecus in emergen
tib. quę opponũtur ad proceſſum ad impediẽdũ illũ,
nã tacita ꝓnũciatio per proceſſum ad ulteriora fort
in illis

In illis non ſufficit, ſed requiritur, ꝙ ſuper eis expreſ-
ſe pronuncietur, alioquin ꝓceſſus eſſet ipſo iure nul-
lus. c. exhibita. de iudi. Bart. in l. 1. in fi. uer. C. de ordi.
iudi. & docto. maximè Felin. in d. c. ſuborta. in 2. limi-
tatione. Secundo & melius reſpondetur, quòd pro-
cedendo ſuper negotio principali quis cenſetur renũ
ciare exceptionibus impedientibus proceſſum nego-
tij principalis, qñ ſimpliciter procederet, & ſic proceſ
ſus ad ulteriora eſſet contrarius cognitioni exceptio-
num, ut in d. c. ex parte. il 2. & habetur in d. c. ſuborta.
Secus ſi procederet, ſaluis exceptionibus propoſitis,
& ſic proceſſus ad ulteriora non eſſet aduerſus, ſed di
uerſus à proceſſu exceptionũ, ut eſt in caſu noſtro, in
quo ſtant ſimul, ꝙ procedatur in cauſa principali, &
ſecundum intentionem excipientis, uidelicet non
ſeruata inſtantia, ſed ſtatutaria, per dilationes, & nõ ſe
cundum formam reſcripti partis aduerſæ. Et ideò cũ
proceſſus adulteriora non aduerſetur exceptionibus
propoſitis, nõ dicetur illis per proceſſum ad ulterio-
ra renunciatum, nam tunc dr̃ per proceſſum ad ulte-
riora renunciatũ, qñ ſi non diceretur renunciatũ, uo-
lens procedere ſibimet contrarius eſſet, ut colligit̃
ex iis, quæ habentur in d. c. ſuborta. & in d. c. exhibita.
quoniam ſibi contrarius non eſt audiẽdus iuribus vul
garibus. Et † ad propoſitum bene inſeruiunt ea, quæ
6 ponit Bar. in l. ſiue pars. C. de dilatio. ubi pẽdente dila
tione data officiũ iudicis cõquieſcit in iis, q̃ ꝑiudicia-
lia eſſent illis, ſuper quibus dilatio pẽdet. Et propterea
cum in terminis noſtris iudex ipſi Ioan. Baptiſtæ acce
ptanti dederit dilationem ad opponẽdum reſcripto,
præſente parte, & nõ contradicẽte, & cõſequenter ta
citè conſentiẽte iuxta ea, quæ not. uoluit Bar. in l. 1. C
de re latio. ſaltem pendente illo termino, inſtantia di
citur in pendenti ſtetiſſe, nec interim procedi potuit.
cum † inſtantia cauſæ appellationis expreſſo, ſeu taci-
7 to cõſenſu partiũ ſuſpendi poſſit, quãuis non proro-
gari, ut habetur in d. clem. quamdiu, & in d. authen. ſi
tamen, & per Alex. & alios. in l. properandum. in prin
cip. C. de iudi. & in d. conſ. 24. in 4. col. Et ex prædictis
reſoluitur etiam ſecundum, quartũ, & quintũ dubiũ,
quæ in effectu ad unũ, idemq; tendũt. ¶ Circa tertiũ.
8 † An ſecundum reſcriptum à parte impetratũ, nulla
facta mentione de approbatione primi reſcripti, & de
proceſſu in cauſa facto ſecundũ formã dicti primi re-
ſcripti, fuerit nullum, uidetur cõcludẽdum, ꝙ ſic per
tex. cum ibi not. in c. inter monaſterium de re iudi. &
9 c. in noſtra de procurato. quia † procedẽdo corã iudi-
ce uigore primi reſcripti, & ſecundũ illius formã, ui-
detur pars approbaſſe primum reſcriptum per ea, quę
no. uolunt Archid. & Domin. in §. ſpatiũ uerſ. ei autẽ.
3. q. 3. & ideò debuit fieri mentio nõ ſolũ de primo re
ſcripto, ſed ẽt de proceſſu facto ad plures actus, & di-
10 uerſis temporibus. Et † quamuis in ſecundo reſcripto
fuerit poſita clauſula ſtatũ cauſæ &c. q̃ idẽ operatur,
quod clauſula pro expreſſis habẽtes, ad tradita ꝑ mo-
der. in c. cæterum. de reſcrip. tamen clauſula illa non
operatur, niſi in reſcriptis, & gratiis motu proprio cõ
ceſſis, nõ autẽ ad poſtulationẽ partis, ut uoluit Ang.
in l. diuus. §. licet. ff. de iureiuran. & in l. ſed & ſi quis. §.
quæſitum. in fi. ff. ſi quis cautio. & hæc maximè proce-
dũt, cum ſimus non in literis principis, hoc eſt papæ,
ſed ĩferioris, uidelicet legati ſecũdũ Ang. in d. §. quęſi
tum ꝑ illũ tex. in uer. ſpecialiter, in quibus talis clau-
ſula nõ operatur derogationẽ, ſeu mẽtionẽ ſpecialiſ-
ſimam, prout ſpecialiſſima requiritur de proceſſu fa-
cto cõſenſu partiũ ad tradita per Inno. in c. ex literis.
de offic. deleg. & in d. c. inter monaſteriũ, ubi Abb. &
in c. ut debitus. de appel. Et ex his uidetur omnino te-
nẽdum, inſtãtiam nõ fuiſſe peremptam, uel ſaltẽ ne-
gari non poteſt, quin ex prædictis res dubia reddatur,
& propterea iudicandum eſt, inſtantiam non eſſe pe-
11 remptam, quia † ut uolunt Pau. de Caſt. & Alexan. in
l. 1. ff. ſi quis cautio. Felin. in c. ſignificauerunt de teſti
bus, Decius. in d. c. ut debitus. in 7. col. & in c. de prio-
re. in 1. notab. de appella. ſemper in dubio fauendum
eſt inſtantiæ, ut fiat interpretatio, illam non dici pe-
remptam. Et ita in caſu noſtro domini iudices facere
tenentur. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Differentia, & diſtinctio in cõditionibus, an ſit neceſſaria ad actũ, an uoluntaria, & an debeat ſpecificè, an uero per æquipollens adimpleri, quando conſideretur, & locum habeat.*

2 *Conditio de pręterito eſt improprie conditio, & potius eſt cauſa diſpoſitioni adiecta, quæ dicitur finalis, & illa ceßante, ſeu uera non exiſtente, diſpoſitio non ualet.*

3 *Actus cum proteſtatione declaratoria interueniente in ipſo actu, & parte præſente, & acceptante factus non ualet, ceſſante eo, quod in proteſtatione continetur.*

4 *Verba contrahentium, & paciſcentium à diſpoſitis per ſtatutum interpretationem recipiunt.*

5 *Verba ſecundum naturam loci, & fori, in quo cauſa agitatur, debent intelligi.*

6 *Statuta fori, in quo cauſa cognoſcitur, debent in concernentibus proceſſum attendi.*

7 *Inſtantiæ ſemper in dubio eſt fauendum.*

8 *Comprehenſum id ſolum dicitur, quod fuit uerbis expreſſum, quando plura ſunt tanquam diuerſa conſiderata.*

9 *Verba in dubio interpretanda contra eum, qui ſe in illis fundat.*

10 *Et in iudicijs ad fauorem illius, cuius gratia prolata fuerunt.*

11 *Inſtantia ut currat, et ad probationes, & deciſionem cauſæ procedi poſſit, requiritur de iure communi litis conteſtatio, & ſtatutũ uolens ſufficere quaſi conteſtationem, aut contradictum eſſe, uel haberi pro contradicto, eſt contra ius commune.*

12 *Aequipollens non admittitur, quando ſunt appoſita illa uerba nõ aliter, nec alio modo.*

13 *Iudex appellationis quando, nullitatis articulo omißo, poßit ex eiſdem actis ſuper meritis cauſæ pronunciare, & nu. 17.*

14 *Inſtantia perempta, acta ipſa ordinatoria pereunt, & ſententia poſtea lata eſt nulla.*

15 *Et tunc iudex appellationis non poteſt eiſdem actis ſuper meritis cauſæ pronunciare.*

16 *Nullitas ſententiæ extra inſtantiam latæ non eſt in ipſa ſententia, ſed magis in actis.*

EPITOME.

Prorogatio inſtantiæ ſi in iudicio facta fuerit inter partes cum his uerbis, quatenus lis fuerit conteſtata, & non aliter, nec alio modo, pro nõ facta, & nulla habetur, ſi lis propriè conteſtata non fuit, nec uerba illa uerificatur in quaſi conteſtatione, uel in caſu, quo eſſet contradictum, aut haberetur pro contradicto, etiã ſi ſtatutũ loci quoad curſum inſtantiæ hæc omnia æquipararet.

Nullitatis ſententiæ extra inſtantiam latæ cauſa nõ poteſt à iudice appellationis omitti, & ex eiſdẽ actis ſuper meritis cauſæ pronunciari.

CONSILIVM XXXVII.

REQVISITVS, ut aliqua breuiter dicã ſuꝑ pri
mis duobus motiuis per M. D. Poteſtatem
factis, quoad primum conſiderandum eſ-
1 ſe arbitror, ꝙ † inueſtigatio, an ſimus in cõ
ditione neceſſaria ad actum, uel effectũ a-
ctus, an uero in cõditione uolũtaria, & an debeat adĩ-
pleri in forma ſpecifica, an ꝑ æquipollẽs iuxta ea, quæ
habentur. in l. ſi mater. C. de inſtit. & ſubſtit. ſub cõd.
fact. & ĩ l. mulier in princ. ff. ad trebell. iũcta. l. mæuius.
& l. q̃ hæred. ff. de cond. & demonſt. cum iis, quæ ple-
nè dicnnt̃ in l. gallus. §. & quid ſi tantũ. ff. de lib. & po
ſthu. extra rẽ, & impertinẽs uidetur, nã illa diſtinctio